

Учитель 2

ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ 2019

**ФАХОВА
КОМПЕТЕНТНІСТЬ
КЕРІВНИКА**

Методична служба

**ГЕНДЕРНЕ
ВИХОВАННЯ**

Літературне читання

**КОМПЕТЕНТНІСНІ
ЗАВДАННЯ**

Математика

**ІДЕЇ. ВИНАХОДИ.
ВІДКРИТТЯ**

Методичні
рекомендації
з теми тижня

**КООПЕРАТИВНЕ
НАВЧАННЯ**

Інтерактивні технології

СИТУАЦІЯ УСПІХУ

Психологічна служба

**УЧНІ
з РОЗУМОВИМИ
РОЗЛАДАМИ**

Інклюзивна освіта

**ЗУСТРІЧАЙМО
ЛЕЛЕК**

Екологічний захід

Спецвипуск!
Досвід педагогів
Львівської області

*Гостинне місто, древнє і чудове.
Ми їм добре всім. Запрошует до Львова!*

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Андрусич Ніна Олексіївна, головний редактор видавництва "Світич".

Бех Іван Дмитрович, доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України, директор Інституту проблем виховання НАПН України.

Гавриш Наталія Василівна, доктор педагогічних наук, провідний науковий співробітник Інституту проблем виховання НАПН України.

Гаряча Світлана Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Черкаського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників.

Древаль Галина Федорівна, завідувач сектору початкової освіти відділу загальної середньої освіти і підготовки вчителів, Інститут модернізації змісту освіти МОН України.

Коваль Людмила Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв Бердянського державного педагогічного університету.

Кодлюк Ярослава Петрівна, доктор педагогічних наук, професор Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка.

Кочерга Олександр Васильович, кандидат психологічних наук, доцент, заступник директора Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка.

Лотоцька Алевтина Вікторівна, головний спеціаліст відділу дошкільної та початкової освіти департаменту загальної середньої та дошкільної освіти МОН України.

Максименко Сергій Дмитрович, доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України, директор Інституту психології НАПН України ім. Г. С. Костюка.

Митник Олександр Якович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології факультету педагогіки і психології, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова.

Савченко Олександра Яківна, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, головний науковий співробітник відділу початкової освіти Інституту педагогіки НАПН України.

Скворцова Світлана Олексіївна, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України.

Тарасенко Галина Сергіївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського.

Тименко Володимир Петрович, доктор педагогічних наук, професор, учений секретар відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України.

ЗМІСТ

УПРАВЛІННЯ І МЕТОДИЧНА СЛУЖБА

3 Наталія МАЧИНСЬКА

Якщо директор знає свою справу, то й школа працюватиме на славу

Фахова компетентність керівника закладу освіти

МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

● МОРАЛЬНО-ЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ

6 Роксолана ЖАРКОВА

Гендерно чутливе читання дитячих книжок

Формування уявлень про стать і гендер засобами літературних творів

ІНТЕГРОВАНА ОСВІТА

● ПРИРОДОЗНАВСТВО

10 Ірина ДУТЧАК

Усна народна творчість — джерело формування природничих уявлень молодших школярів

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ

● МАТЕМАТИКА

14 Марія БАРНА, Людмила ПАУК

Компетентнісні завдання: особливості змісту на різних рівнях

Використання математичних знань у життєвих ситуаціях

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

17 Оксана ДЯКІВ, Ольга ЧАЙКІВСЬКА, Уляна ІЛЬЧИШИН, Ореста ФЛЮНТ, Оксана ОГАР, Олександра ПЕТРЮК, Олена ТРИШНЕВСЬКА

Кооперативне навчання: колективна відповідальність — індивідуальна звітність

Особливості використання методів кооперативного навчання у шкільній практиці

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА

22 Сергій ЗАПІСОВ, Любов СИДОР

Інклюзія: з практики провінційної школи

Організація навчання дітей з вадами розумового розвитку

ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА

- 25** Галина АДАМІВ
Кожна травичка на своєму корені росте

Формування громадянськості молодших школярів

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА
● ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА

- 32** Ольга ЗЕЛІНСЬКА
Ми теж зумієм здивувати світ

Методичні рекомендації до викладання теми тижня "Ідеї. Винаходи. Відкриття" у 2-му класі

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА
● РОБОТА З БАТЬКАМИ

- 38** Лілія ФЕЩУК,
Оксана ТРУЩАК,
Марія КІНДРАТ,
Леся КРИЖАНОВСЬКА,
Наталія ТОРИЩАК

Як співпрацюють діти, вчитель, мами й тата, то будуть добрими й навчальні результати

Досвід упровадження педагогіки партнерства

ІНОЗЕМНІ МОВИ

- 42** Ірина КІЦА
Körperteile. Частини тіла

Урок німецької мови у 1-му класі

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ
● МАТЕМАТИКА

- 44** Уляна ГЛОВА
До Яворова просим завітати, щоб разом математику вивчати

Урок математики у 4-му класі

ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА

- 47** Ірина ГУЗАН
Підтримка вчителя — джерело внутрішніх сил дитини

Прийоми створення ситуації успіху

Як любите театр, часу не гайте, А на виставу нашу поспішайте!

(Надіслала О. Гарбуз, СЗШ I ст. № 53, м. Львів)

ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ

- 50** Ірина ОНУФРІВ
Ми умілими руками творимо дива для мами

Ідеї для виготовлення подарунків до свята

ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА
● ПОЗАКЛАСНА РОБОТА

- 53** Ольга КУЛЬЧИЦЬКА
Клекіт, клекіт, клекіт! То летять лелеки!

Сценарій екологічного заходу

На 1-й сторінці обкладинки:

фото Г. Гетьман, СЗШ I ст. № 53, м. Львів

ЗАВАНТАЖУЙТЕ ДОДАТКИ ДО ПУБЛІКАЦІЙ з сайту UPSH.COM.UA

УЧИТЕЛЬ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Науково-методичний журнал

Свідоцтво про державну реєстрацію засобу масової інформації: серія КВ № 18676-7476Р від 29.12.2011

№ 2 (69), ЛЮТИЙ 2019

Головний редактор **Оксана Проценко**
Редактори **Галина Джемуга, Діана Орел**
Літературний редактор-коректор **Лариса Коваль**

Адреса редакції: 04053, Київ-53, а/с 36
Телефони: (044) 486-91-14, (044) 486-11-19
E-mail: uchitel@dvsvit.com.ua
Веб-сайт: upsh.com.ua

Видруковано у друкарні ТОВ "Літера-Друк", вул. Озерна, 6, оф. 122, Київ, 04209. Свідоцтво ДК № 3689 від 24.01.2010 р. Підписано до друку 30.01.2019. Формат 60x84 1/8. Папір офсетний. Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 9,80. Обл.-видавн. арк. 10,5. Наклад 1648. Зам. 190048.

© Видавництво "Світлич", 2019

Забороняється копіювання матеріалів журналу в будь-якому вигляді без дозволу видавця

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС — 89869

Знайомтеся!

Комплект інтегрованих підручників для 2-го класу НУШ

Автори: О. Волощенко, О. Козак, Г. Остапенко

Світ
ВІСНИК
ІНСТРУКТОРА

НОВА
УКРАЇНЬКА ШКОЛА

**Сучасним дітям –
сучасні підручники!**

За Типовою освітньою програмою,
розробленою під керівництвом Р. Шияна

До теми кожного місяця у підручниках

"Я досліджую світ"

- ✧ Сюжетна картина й оповідання, які допомагають розкрити тему місяця
- ✧ 2-3 проблемні запитання для досліджень та обговорень
- ✧ Компетентнісні завдання, вправи, досліді
- ✧ Повчальні комікси
- ✧ Завдання для самоперевірки

"Українська мова та читання"

- ✧ Літературні й пізнавальні твори, медіа-тексти, запитання і творчі завдання
- ✧ Завдання на дослідження мовлення
- ✧ Комунікативні вправи для групової та парної роботи
- ✧ Завдання на вправлення у правописі
- ✧ Театральний майстер-клас і створення власної книги

Додатково до підручників видавництво "Світлич" пропонує робочі зошити,
а також безплатне навчально-методичне забезпечення – матеріали для вчителя та учнів.

Завантажуйте підручники для ознайомлення

[SvitDovkola.org](https://svitdovkola.org)